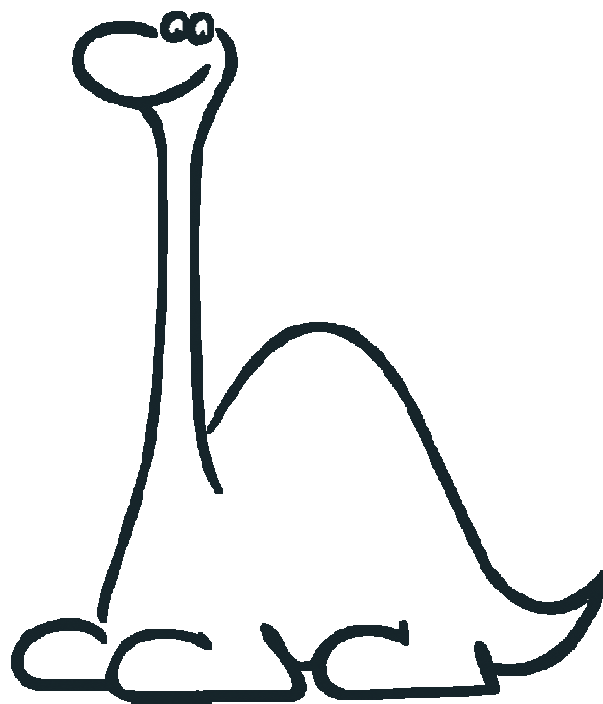

ZPRÁVA O ČINNOSTI

Hnutí Brontosaurus Jeseníky

„POKUD člověk ze svého rozhodnutí zasadí potřebný strom, správně opraví pramen, obnoví či udržuje kapličku, nebude už nikdy stejný. Nikdy jej nejspíš nenapadne takovou věc ničit, ale spíše si bude vážit pěkných věcí a práce druhých lidí. Jeho život se obohatí podobně, jako on obohatil své okolí.“

ROK 2009

Údaje o Hnutí Brontosaurus Jeseníky

Název:	Regionální centrum Hnutí Brontosaurus Jeseníky
Právní postavení:	občanské sdružení
Adresa:	Průchodní 154/5, Jeseník 790 01
Telefon/fax:	584 401 722
Mobil:	603 231 624, 774 892 317
IČO:	68911904
E-mail:	jeseniky@brontosaurus.cz
Internetová adresa:	http://www.jeseniky-brontosaurus.cz
Statutární zástupce:	Tomáš Hradil, předseda

O nás

Naše nezisková organizace – Regionální centrum Hnutí Brontosaurus Jeseníky - vznikla na jaře roku 2000 pod názvem Hnutí Brontosaurus Ještěř, kterou založila parta nadšenců v Mikulovicích. V roce 2004 jsme získali náš současný název Hnutí Brontosaurus Jeseníky. Nejprve jsme se věnovali celorepublikovým projektům - vydávání velkého brontosauřího časopisu Ještěř a koordinaci celorepublikového dobrovolnického programu Akce Příroda. Postupně jsme však činnost naší organizace stále více zaměřovali na Jesenícko. Na jaře 2001 jsme napomohli vzniku další jesenické skupinky Brontosaurů, studentskému základnímu článku Baobab Jeseník, a od roku 2002 jsme začali pořádat první akce pro mládež a pro Jesenícko, jejichž cílem bylo a dosud je obnovovat drobné památky naší krajiny a starat se o přírodu. Dnes jsou za námi téměř dvě desítky opravených památek, několik hektarů zdravější přírody a také spousta lidí, mladých i dospělých, které tato práce obohatila o cenné zážitky a poznatky.

Naše poslání

Naším posláním je vychovávat sebe i ostatní k trvale udržitelnému způsobu života, tzn. k jednání odpovědnému ke společnosti i přírodě a formovat takový způsob života, který nebude poškozovat prostředí, v němž žijeme. Vlastní prací, činem a příkladem pomáhat při ochraně a tvorbě životního prostředí a krajiny a při ochraně a záchraně přírodních, kulturních a historických památek.

Toto poslání naplňujeme ve 2 rovinách:

- ❖ Jednak je to pořádání pracovních-zážitkových akcí pro mládež, které prostřednictvím prací, her, příkladem a bezprostředním kontaktem s přírodou, přispívají k ochraně a tvorbě životního prostředí a rozvoji člověka.
- ❖ Za druhé pak snahou o aktivní zapojení veřejnosti do praktické ochrany přírody a památek a jejich podporou.

Naše priority

Naše priority bychom mohli rozdělit také na dva pomyslné body:

❖ **Za první** jsou to lidé. Snažíme se o zapojení lidí všech věkových skupin do aktivního způsobu života. Podporujeme spolupráci mezi lidmi a pořádání tvořivých zážitkových akcí a programů, na kterých se snažíme skloubit hry a zábavu s užitečnou prací pro přírodu a naše památky v krajině, a po kterých zůstávají hodnotné zkušenosti, opravené prameny, kapličky, vysázené stromy – uzdravené rány v krajině i v lidských duších.

❖ **Za druhé** je to životní prostředí, které se snažíme společně s místními lidmi, ale i nadšenci odjinud, alespoň částečně zlepšovat citlivými zásahy a péčí.

Lidé v Hnutí Brontosaurus Jeseníky v roce 2009

- **Tomáš Hradil**
 - * předseda

- **Ing. Eva Glabazňová (do září 2009)**
 - * vedoucí kanceláře do září 2009
 - * vedoucí projektu Přírodě OK plus

- **Mgr. Alena Bajerová (od října 2009)**
 - * vedoucí kanceláře od října 2009
 - * vedení ekoprogramů
 - * ekoporadce a organizátor osvětových akcí
 - * vedoucí projektu Přírodě OK plus

- **Mgr. Hana Chasáková**
 - * účetní, hospodář

- **Mgr. Jiří Glabazňa**
 - * šéfredaktor Zpravodaje Cesty ke kořenům
 - * koordinátor programu Cesta ke kořenům
 - * fundraiser

- **Mgr. Martina Lešková**
 - * vedení zakázek pro CHKO aspol.
 - * vedení ekoprogramů

- **Ivana Skoumalová**
 - * vedení ekoprogramů
 - * tvorba materiálů pro ekologickou výchovu
 - * výtvarné a grafické práce
 - * koordinátor dobrovolníků

- **Mgr. Lenka Grygová**
 - * grafika, vedení ekoprogramů
 - * ekoporadce a organizátor osvětových akcí

A plno dalších lidí okolo...

- * Ladislav Šuška, Josef Sedláček, Boženka Sedláčková, Tomáš Sedláček, Zuzka a Ondra Hanulíkovi, Filip a Barča Wormovi, Jirka Dvořák, Honza Hanulík, Honza Michálek, Barča Odložilová, Martin Dýma, Kiki s Lenkou, Kateřina Macháčková, Pavel Masařík, naši milí správcové památek a patroni.
- * Základní články Hnutí Brontosaurus (dále jen ZČ HB) - Baobab, Tuarég, Pelegrini Mundi, Ardea, Zeměchvály

Velké poděkování patří našim podporovatelům z řad obcí a firem:

Jeseník

 Řetězárna a.s.[®]

 STOMIX[®]

 FENIX

 STAVEBNINY
PŘECEHTĚL
DŮM | BYT | DÍLNA | ZAHRADA

Optik
Masarykovo nám. 144
790 01 Jeseník 584 413 724

LESYČR

LÉKÁRNA
JESENIA

 VPO[®] **PLAST, s.r.o.**

Lékárna U Černého orla

Jednotlivé aktivity v roce 2009

Víkendovky a prázdninové akce pro mládež

Ve spolupráci s našimi dobrovolnickými brontosauřími základními články organizujeme víkendové a prázdninové akce.

Akce, tzv. brontárny, jsou pracovní-zážitkové. V rámci nich mladí dobrovolníci (nejčastěji ve věku 16-28 let) pracují na obnově přírodního kulturního dědictví Jesenicka (například opravují prameny v okolí Jeseníku-lázní, ručně kosí chráněné luční rezervace, pomáhají při vytváření naučných stezek či obnovují staré sudetské sady). Součástí brontáren je i zážitkově-relaxační část, kde jsou připraveny různé hry (sportovní, sebezpůsobovací atd.), tvořivé aktivity, řemeslné dílny, vzdělávání či výlety do okolí.

V roce 2009 proběhlo na Jesenicku celkem 21 víkendových akcí, který se zúčastnilo 216 dobrovolníků a 3 prázdninové akce v rámci celorepublikové akce „Prázdniny s Brontosauřem“ s názvy ♣ Ve svém živlu, ♣ Baroko a ♣ Cesta do Země, země ze mě aneb nejdůležitější věci bývají skryté hluboko, na nichž bylo 58 účastníků. Proběhl 1 příměstský tábor Cesta do středověku, na který se přihlásilo 26 dětí. Celkem se těchto akcí zúčastnilo 300 účastníků.

Program Cesta ke kořenům

Program Cesta ke kořenům je ústředním programem Hnutí Brontosaurus Jeseníky a zahrnuje všechny snahy o obnovení přírodního a kulturního bohatství na Jesenicku, o obnovu zdejších tradic.

V rámci tohoto programu se začalo pracovat na vytvoření pramene Tomáše Knoppa, zesnulého historika a velkého znalce Jesenicka, v obci Horní Lipová.

❖ Zpravodaj Cesty ke kořenům

Časopis seznamuje s myšlenkou Cesty ke kořenům, informuje o dobrovolnických akcích, o pracích, které se udělaly na jednotlivých památkách a lokalitách.

Časopis vyšel 3x ročně v nákladu 300 ks.

Program patronů a správců

❖ Program patronů

Patron je drobný dárcce, který se rozhodl na obnovu drobných památek přispívat finančně. Ke konci roku 2009 podporovalo Hnutí Brontosaurus Jeseníky celkem 118 patronů, z toho 79 se tak rozhodlo v rámci kampaně 2% pro Jesenicko, která proběhla v měsících září a říjen.

Program patronů pomáhá Hnutí Brontosaurus Jeseníky zajišťovat finanční stabilitu a zázemí pro programy Cesty ke kořenům.

❖ Program správců

Správce je člověk, který je ochoten si vzít na starost péči o nějakou památku. Spolu s památkou vytváří ducha místa - „genius loci“. Správce nad památkou přebírá správcovskou odpovědnost nebo rovněž i patronát.

Za uplynulý rok přibylo 5 nových správců a jejich počet tak vzrostl na 8 správců, kteří se starali o tyto prameny: Čeňkův pramen, trojpramen Adéla, Flóra, Adolf, pramen Svornosti (Svatební pramen), Německý pramen, Boží muka na Holendrech, pramen Pokroku, Finský a Meklenburský pramen, pramen Přátelství.

Díky programu správců mají projekty realizované Hnutí Brontosaurus Jeseníky v rámci programu Cesty ke kořenům dlouhodobý výsledek.

Každoročně Hnutí Brontosaurus Jeseníky pořádá setkání patronů a správců. Setkání, které proběhlo 3. prosince, se zúčastnilo 24 patronů a správců.

Ekologická výchova

Od března roku 2009 jsme se stali partnery města Jeseník a dalších 5 základních škol na Jesenicku v projektu "Zvyšování kvality ve vzdělávání a zavádění evaluačních nástrojů". V rámci tohoto projektu jsme začali od září poskytovat partnerským školám 20 témat výukových programů na ekologická a přírodovědná témata. Proběhlo celkem 17 výukových programů, které navštívilo do konce roku celkem 382 dětí (v období říjen – prosinec).

Realizovali jsme tyto výukové programy: ♣ Kde se vzal papír, ♣ Potravní vztahy nejen v lese, ♣ Vodníkův svět, ♣ Není kámen jako kámen.

❖ Den Země v terénu

V rámci projektu "Zvyšování kvality ve vzdělávání a zavádění evaluačních nástrojů" jsme uspořádali pro partnerské základní školy tzv. Den Země v terénu. Celkem proběhlo 5 Dnů Země v terénu, kterých se zúčastnilo celkem 10 tříd - 8. a 9. tříd ZŠ Jeseník a jesenického gymnázia a první stupeň Základní školy v České Vsi. Celkem se akce zúčastnilo 226 dětí.

Žáci čistili prameny ve Smetanových sadech v Jeseníku a pomáhali na úpravě Naučné stezky Vincenze Priessnitze. Práce „v terénu“ měla velký úspěch a již se počítá s opakováním této akce v příštích letech.

❖ Ekosoutěž

Ekosoutěž je již tradiční soutěž, kterou pořádá Hnutí Brontosaurus Jeseníky (dále HBJ) ve spolupráci s Technickými službami Jeseník, a.s. (dále TSJE). Díky grantu MŽP mohla být Ekosoutěž zkvalitněna a rozšířena na okolní obce. V roce 2009 nesla název Jesenická ekosoutěž aneb Kdo netřídí, není z hor.

Soutěž probíhala od 2. března do 15. května. Byla určena třídním kolektivům 3.-9. tříd, které měly za úkol splnit 6 úkolů

na herním plánu plus jeden bonusový úkol. Soutěže se zúčastnilo 38 tříd ze šesti škol. Počet žáků všech zúčastněných škol byl 725.

V průběhu měsíce června se pak nejlepších 10 tříd z této soutěže zúčastnilo devíti jednodenních výletů a jednoho dvoudenního výletu, dalších 10 tříd bylo oceněno vstupenkou na filmové představení.

Kulturní a osvětové akce

❖ **Přednášky pro veřejnost**

Pořádali jsme přednášky pro laickou i odbornou veřejnost - cestopisy a ekovečery.

❖ **Cestopisy** probíhaly vždy jeden čtvrtek v měsíci a těšily se velkému zájmu z řad široké veřejnosti. Proběhlo celkem 10 cestopisů na rozličná témata, jako například o Thajsku, Kongu, Sardínii, Novém Zélandě či Indonésii. Cestopisy navštívilo v průměru 13 lidí a za celý rok je navštívilo celkem 128 lidí.

❖ **Ekovečery** - přednášky s ekologickou tematikou probíhaly v rámci projektu Informační centra environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty (Přírodě Olomouckého kraje! plus), v němž bylo HBJ zapojeno spolu s 5 dalšími partnery – environmentálními neziskovými organizacemi z Olomouckého kraje. Projekt začal v květnu roku 2009. Celkem proběhly 3 ekovečery s těmito tématy: ♣ Vývoj osídlení osad na Jesenicku ♣ Obojživelníci Jesenicka ♣ Návrat šelem na Jesenicko. Tyto přednášky navštívilo celkem 39 lidí.

V únoru proběhl workshop pro veřejnost zaměřený na skládání tradičních japonských motivů z papíru – Origami. Navštívilo jej 10 lidí.

❖ **Rozezvučení Tančírny**

Tančírny v Račím údolí je krásná historická budova ze začátku 20. století postavená v secesním stylu, která v posledních desítkách let chátrala a díky snaze Hnutí Brontosaurus Jeseníky a ostatních místních občanů se povedlo prodat ji letos novému vlastníkovvi, který je ochoten spolupracovat a vyvíjet akvivity na její záchranu.

20. září proběhl u Tančírny koncert Hradišťanu s Jiřím Pavlicou pro příznivce programu Cesta ke kořenům nazvaný „Rozezvučení Tančírny“. Zúčastnilo se jej okolo 600 lidí a akci hodnotíme jako velmi úspěšnou. Povedlo se zviditelnit tuto cennou historickou stavbu a snahy konané pro její záchranu.

❖ **Folklorní kosení**

Proběhl již čtvrtý ročník Folklorního kosení. Toto setkání si dává za cíl znovuobnovit vztah místních lidí ke zdejší krajině, připomenout a vyzkoušet si tradiční práci, která se zde po staletí vykonávala.

Jednodenní akce byla doprovázena zpěvem folklorních písní a po práci bylo všem zúčastněným nabídnuto posezení u tradičního občerstvení.

Folklorní kosení proběhlo v sobotu 18. července na loukách na Hollendrech v Chebzi nad Českou Vsí. Sraz „kosáků“ a „hraběnek“ byl již v 6 hodin ráno. Sešlo se okolo 50 účastníků a za jedno dopoledne se podařilo stihnout celou práci, tj. ručně pokosit 2,5 hektaru chráněných luk.

❖ **Otvírání Země**

Byli jsme hlavním organizátorem Otvírání Země, které má v Jeseníku již dlouhou tradici. Konalo se 18. dubna. Dopolední vynášení Moreny, symbolu zimy a následný zábavný program byl určen hlavně pro rodiny s dětmi a spolupracuje na něm mnoho dalších organizací a sdružení z Jesenicka. Otvírání Země se zúčastnilo 250 dětí a jejich rodičů.

Pravidelná činnost

❖ **Ekoporadna**

Od roku 2006 funguje v sídle Hnutí Brontosaurus Jeseníky ekoporadna. Slouží především dotazům laické veřejnosti a nabízí poradenství v oblasti ekologie, třídění odpadů, územních plánů, ekologicky šetrného chování k přírodě aj. Každým rokem zodpoví poradna přes 60 dotazů.

❖ **Čajový klub Na Hoře**

V prostorách čajového klubu v sídle HBJ probíhaly pravidelně především cestopisné a ekologické přednášky. Pořádaly se tu také mimořádná setkání, např. Setkání patronů a správců na začátku prosince.

Od září se čajový klub začal využívat také jako jedna z místností, ve kterých probíhaly výukové programy pro školy. Prostory čajového klubu využívali každé úterý bubeníci při hrách na africké bubny.

Čajový klub byl otevřen celý rok, kromě měsíců července a srpna, kdy byly prázdniny.

❖ Oddíl Brďo

Poskytujeme zázemí 2 brontosauřím dětským oddílům, tzv. Brďo (brontosauří dětský oddíl).

Prvním z nich je chlapecký oddíl Mladí zálesáci, který vznikl v roce 2008, a pod vedením Ladislava Šušky se kluci učili nejrůznějším dovednostem, účastnili se různých přírodovědných soutěží, pořádali víkendové akce v přírodě. Kmenová základna se scházela pravidelně 1x týdně a čítala 12 členů. Konalo se celkem 40 schůzek a 10 víkendových akcí.

Druhým oddílem je dívčí oddíl, který vedla Katka Sloupová. Tento oddíl začal fungovat na sklonku roku 2009 a čítá 5 členek. Scházel se pravidelně každou středu.

❖ Kroužek Magic

Každý pátek probíhal v klubovně Brďo oddílu kroužek, ve kterém se hraje karetní hra Magic, každý týden se účastnilo okolo 20 dětí. Kroužek vedly mladí dobrovolníci.

❖ Kurz pletení z proutí

Každou středu probíhal pod vedením lektorky paní Kateřiny Macháčkové kurz Pletení z proutí, na kterém se mohli účastníci naučit základy pletení z pedigu. Kurz byl hojně navštěvován a počítáme s jeho pokračováním i v příštím roce. Do kurzu pravidelně chodilo 10 účastníků.

❖ Bubeníci

V čajovém klubu Hnutí Brontosaurus Jeseníky měla své zázemí skupina bubeníků hrajících na africké bubny, která se zde scházela každé úterý. Tuto skupinu vedl Pavel Masařík.

Projekty

V roce 2009 jsme se zapojili a realizovali tyto velké projekty:

❖ Přírodě OK+

Od května 2009 jsme se stali partnery v projektu „Informační centra environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty“ (Přírodě OK+) financovaného SFŽP, který má za cíl udržet stávající síť ekoporadenských center, která byla vytvořena v letech 2006 - 2008 v rámci projektu Informační centra environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty Přírodě Olomouckého kraje!

V rámci tohoto projektu HBJ provozuje ekoporadnu, pořádá akce pro veřejnost např. Den Země, Rozezvučení Tančírny, odborné přednášky, či je z něj financováno vydávání Zpravodaje Cesty ke kořenům.

Projekt potrvá do dubna roku 2011.

❖ **Zvyšování kvality vzdělávání a zavádění evaluačních nástrojů**

Od března 2009 jsme se stali partnery města Jeseník a 5 základních škol v projektu Zvyšování kvality vzdělávání a zavádění evaluačních nástrojů (r.č. CZ.1.07/1.1.04/01.0148) v rámci globálního grantu Zvyšování kvality ve vzdělávání v Olomouckém kraji Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost spolufinancovaného ze státního rozpočtu ČR a Evropského sociálního fondu. V rámci kterého pořádáme pro tyto partnerské základní školy výukové programy s přírodovědnou tematikou v učebnách, ale také v terénu.

Projekt potrvá do června roku 2011.

Projekty, které jsme připravovali v roce 2009:

❖ **Environmentální inspirace do škol**

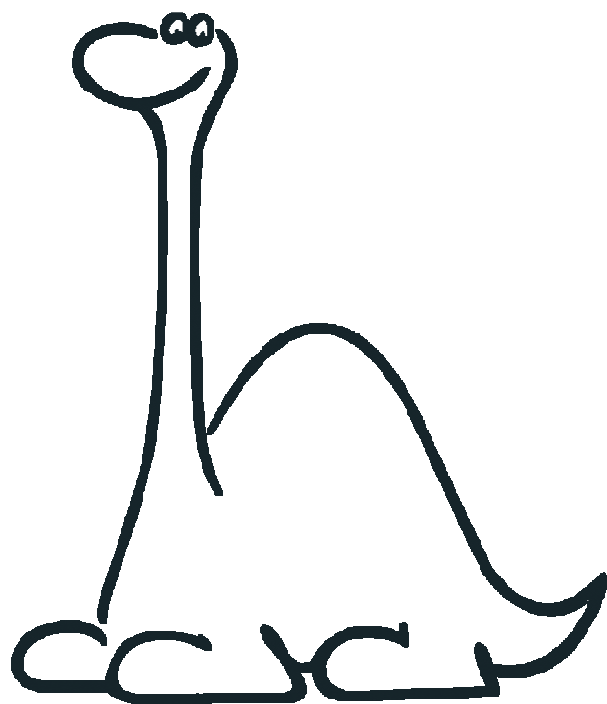
V roce 2009 jsme připravovali společně s dalšími 5ti organizacemi v Olomouckém kraji projekt Environmentální inspirace do škol (Přírodě OK2) registrační číslo CZ.1.07/1.1.04/02.0051 v rámci globálního grantu Zvyšování kvality ve vzdělávání v Olomouckém kraji Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost spolufinancovaného ze státního rozpočtu ČR a Evropského sociálního fondu. Jeho cílem je přispění k realizaci vzdělávací kurikulární reformy na území Olomouckého kraje. V rámci toho projektu se plánuje rozšířit nabídku výukových programů o další školy, vydání metodických materiálů pro učitele a pořádání vzdělávacích seminářů.

❖ **Horskou stezkou Vincenze Priessnitze jesenicko-nyským pohraničím**

Podstatou tohoto projektu je jednak vybudovat stezku, ale také hlavně získat pro její tvorbu obyvatele česko-polského pohraničí tak, aby to byla především "jejich stezka", ke které si vytvoří vztah. Horská stezka bude navazovat již na stávající stezku, která byla otevřena v roce 2005.

Hospodaření v roce 2009

Náklady		
Spotřeba materiálu		562 962,20
	Pořízení dlouhodobého majetku	140 835,00
	Pracovní materiál	20 687,00
	Kancelářský materiál	164 573,00
	Materiál na akce	97 799,80
	Potraviny pro dobrovolníky	26 789,20
	Aktualizace programů, software	5 916,00
	Propagační materiály	2 100,00
	Zpravodaj Cesty ke kořenům	47 600,00
	Provoz auto	35 866,20
	Zboží Fair Trade	20 796,00
Opravy a udržování		27 986,00
Cestovné		41 426,50
Služby		918 037,46
	Telefony + internet	99 717,15
	Poštovné, předplatné	25 548,00
	Nájemné	157 860,00
	Školení	58 863,00
	Grafické práce, tisk, inzerce	25 286,00
	Bankovní poplatky	7 619,31
	Práce v CHKO Jeseníky	364 853,00
	Povinné ručení, parkovné	11 217,00
	Ostatní služby	167 074,00
Mzdové náklady + zákonné pojištění		1 343 523,00
Daně a poplatky		4 600,00
Pojištění		5 753,00
Odpisy dlouhodobého majetku		11 000,00
Celkem		2 915 288,16
Výnosy		
Tržby z prodeje služeb		781 345,00
	Tržby z prodeje publikací	29 269,00
	Tržby za vlastní výrobky, předplatné	6 641,00
	Tržby za reklamy	90 000,00
	Tržby za zboží Fair Trade	17 783,00
	Pronájem vozidla	5 539,19
	Práce v CHKO	517 394,00
	Další služby	71 865,81
	Přeúčtování nákladů	42 853,00
Úroky z účtů		1 133,49
Účastnické poplatky		90 080,00
Tržby z prodeje majetku		77 000,00
Přijaté dary a nadační příspěvky		695 530,70
	Dary od soukromých subjektů	101 454,00
	Dary firemní	564 750,00
	Nadace Via	30 000,00
	Nadace Mládež	-673,30
Přijaté členské příspěvky		100,00
Provozní dotace		1 099 874,36
	Město Jeseník	495 509,00
	MŽP	290 675,00
	HB ČR - MŠMT	11 041,00
	SFŽP	302 649,36
Celkem		2 745 063,55
Hospodářský výsledek		-170 224,61

Hnutí
Brontosaurus
Jeseníky